

A györsövényházi bélyeges téglák történeti háttere

Hancz Gábor

Györsövényház Győrtől légvonalban 19–20 kilométerre keletre helyezkedik el. A település – amely a 15. században még gyakran Sövényház alakban tűnik fel az oklevelekben, s csak később vált általánossá a Sövényház, Sövényháza megnevezés – a legkézből idők óta Győr vármegyéhez tartozott, ahol a 18. század végén Csilizközi kerületet, valamint Sokoróaljai, Szigetközi és Tóközi járást említene a források. A falu az utóbbi része volt. A 19. században a járás nagyobb területre terjedt ki, és a Tó-, Sziget-, Csilizközi nevet viselte.

A község a Kisalföld Tóköz elnevezésű kistáján fekszik. Aki ma járja a határt, aligha érti az elnevezés hátterét, a területen ugyanis csupán néhány természetes állóvíz maradt, így például a Györsövényháztól nagyjából másfél kilométerre, már Fehértó közigazgatási területén található Fehér-tó. Valaha azonban több tucat kisebb tó tarkította a környéket. Ebből is egyértelmű, hogy az itt élők mindennapjaiban egykor nagyon fontos volt a víz, amely azonban – a halászat révén – nemcsak a megélhetéshez járult hozzá, hanem pusztító erejét is sűrűn megtapasztalhatták a Györsövényház északi határán végigfolyó Rábca áradásaikor. Nem véletlen, hogy a falu egy északnyugat–délkeleti elhelyezkedésű gorondra épült, ami a környezeténél néhány méterrel magasabb kiemelkedést jelent: a település környékén a legmélyebb részek 111–112 méter tengerszint feletti magasságúak, a település maga jellemzően 113–114 méteren helyezkedik el, de a határban akadnak 116–118 méteres halmok is. Néhány györsövényházi határnév – Répasziget, Bika-sziget – ma is őrzi nevében, hogy korábban gyakran víz vette körül. Az árvizek a 19. század végétől váltak ritkábbá, amikor az addig fodorszerűen kanyargó Rábcát új meder ásásával szabályozták. A kivitelezés 1886-ban kezdődött el, és 1893-ig tartott Győr és Bősárkány között.¹

A fellelt téglabélyegeket ismeretében a településen a téglafalépítés több szakaszra osztható.²

A jezsuita korszak

A középkorban és az újkorban a településen – amelynek első okleveles említése egy 1396-os oklevélben maradt fenn – többször változott a földesúr személye, közülük a legismertebb a Gárdonyi Géza Egri csillagok című regényében is szereplő Török Bálint, aki 1536-ban királyi adományként kapta meg a falut. Később, a 17. és a 18. században több mint száz éven keresztül a győri jezsuita kollégium volt a település birtokosa. Az 1540-ben Loyolai Szent Ignác által Jézus Társasága néven, a reformáció idején a hit védelmére és az egyház megújítására alapított szerzetesrend 1626-ban vetette meg a lábát Győrött Dallos Miklós püspök hívására, ahol a főtéren – a mai Széchenyi téren – hamarosan rendházat, templomot és kollégiumot hozott létre (Kádár Zs. 2011). Intézményeik fenntartását több birtokszerezéssel igyekeztek biztosítani. II. Ferdinánd király 1638-ban a Sövényházzal szomszédos, Moson vármegyei Lébényben található Szent Jakabhoz címzett volt bencés apátságot adományozta nekik. 1665-ben Tarczy János Győr vármegyei alispán sövényházi birtokrészét, vagyis a majorság negyedét adta a jezsuitáknak, akik 1710-ben megvették Gányi Pétertől annak Sövényházon, valamint a hozzá tartozó Szapud és Újfalu pusztákon lévő birtokát 40 rajnai forintért és 10 köből búzáért (Rupp J. 1870). Feltehető, hogy a rend ekkortól számított a falu egyedüli birtokosának, s rögtön egy hatalmas megoldandó problémával találta magát szembe.

Az 1703-ban kitört Rákóczi-szabadságharc a Tóközt is érintette, és Sövényház az események egyik kárvallottja lett, a település ugyanis elnéptelenedett. Ennek pontos időpontja nem egyértelmű. Az egyik verzió szerint a pusztulás az 1704. júniusi koronói csatát követően történt, amikor Siegbert Heister császári tábornok győztes csapatai pusztították a települést (Sáry I. 1976). A másik variáció szerint 1706-ban a Győrnél állomásozó – a császáriak oldalán álló – rácok élelemszerző portyáik egyikén fosztották ki Sövényházat, ahonnan emiatt menekült el a lakosság (Gecsényi L. 1978).

A jezsuiták a harcok elmúltával fogtak bele a pusztává vált falu újranépesítésébe. Elsőként 1715 márciusában a volt – azidőtájt a közeli Bezin, Markotán, Rétin, Győrszigetben és Lébényben élő – jobbágyokat hívták vissza. Pünkösdtől táján nyolc család telepedett le, akikkel egy év múlva úrbéri szerződést kötöttek. Ők a nehéz feltételek miatt végül nem maradtak hosszabb ideig Sövényházon. A jezsuiták erre 1718-ban a Német Birodalomból hívtak telepeseket: 37 család érkezett (Gecsényi L. i.m.). A korábban magyar település így lett sváb többségű, s miután a jövevények római katolikusok voltak, a török hódoltság időszakában evangélikussá vált község vallása is megváltozott.

A jezsuitákhoz két nagyobb építkezés is köthető Sövényházon. Egyrészt átépítették a templomot 1750 után³, másrészt feltehetően ők építették azt a kúriát, amelyben ma az iskola és az óvoda működik (Virág Zs. 2007). A jezsuiták itteni története 1773-ban ért véget, amikor Mária Terézia feloszlatta a rendet.

A falu több pontján, néhol másodlagosan beépítve többféle jezsuita téglát találtunk. Ezek egy része azonos a közelebbi (Lébény, Mecsér) és a távolabbi (Győr) környéken talált jezsuita téglákkal (1–7. kép). Van azonban néhány olyan is közöttük, ami csak Sövényházon került elő (8–14. kép).

Valószínűleg a rend építkezései alkalmával kerültek Sövényházra, illetve a környékére az 1600-as évek végétől az 1700-as évek második feléig tartó időszakra datálható CI (Civitas Iauriensis) A (Altenburg) és C (Capuccini) jelű darabok is (15–20. kép).

1 E tanulmány XIX. századról szóló részeihez vezérfonalként használjuk: Hancz Gábor (2014): Györsövényház története 1840-től 1896-ig c. könyvét.

2 A téglabélyegeket összegyűjtését, rendszerezését és a jelek értelmezését Dibusz Ferenc és dr. Herczig Béla végezte. A dolgozat ide vonatkozó megállapításai az ő segítségével készültek.

3 <http://lexikon.katolikus.hu/G/Györsövényház.html> (letöltés ideje: 2016. január 21.).

A Neuholdok érkezése

A községet 1777 nyarán Neuhold János bécsi udvari kamarai tanácsos kapta meg Mária Teréziától királyi adományként, örökös jogon, tetemes pénzért fizetve érte. Az új birtokos 1800-ban hunyt el, utána hét esztendeig özvegye, Vischy Antónia vezette az uradalmat. Két fiuk, a katonai pályát választotta és a Napóleon seregei ellen vívott 1809-es győri csatában is részt vett Sándor, valamint az érvényesülését a megyei közigazgatásban kereső Károly csak édesanyjuk 1807-es halála után vették át a tényleges irányítást. A család a költséges életvitel miatt ekkor már javában az eladósodás útján járt, s a bajok a következő évtizedekben olyannyira súlyosbodtak, hogy az 1840-es évek elején már csak a birtok eladása maradt az egyedüli megoldás a pénzügyi helyzet rendezésére.

Korábbi adatok nem ismertek, de a Neuholdok idején már biztosan működött Sövényház határában tégláégető, a Magyarországon az 1780-as években készült első katonai felmérés térképén ugyanis feltüntették Szapud pusztá közelében „Z. h.” rövidítéssel, ami a német Ziegelhütte, azaz tégláégető szót jelöli (1. ábra). Ugyanazon a helyen a hazánkban 1819 és 1869 között készült második, és az 1872 és 1884 között készült harmadik katonai felmérés térképén is kivehető a tégláégető, s az utóbbi két rajzon feltüntetett hozzá vezető földút nyomvonala sem változott az azóta eltelt egy-két évszázad során. A tégláégető helye a mai napig beazonosítható (2. ábra). A falu új birtokosainak szükségük is volt építőanyagra, mert – nyilván más építkezések mellett – az 1810-as években meglévő kúriájukat újjal gyarapították a községben.

Utóbbi beruházásra minden bizonnyal amiatt került sor, mert a két Neuhold-fű anyjuk elhunyt után úgy döntött, hogy egy úrilak már nem elég kettejüknek. A későbbi fejleményekből világos, hogy a szapudi birtokrész a tégláégetővel együtt Sándornak jutott, amit halála után Ernst fia örökölt. Ő és édesanyja, gróf Dóry Mária a felhalmozott adósságok miatt 1840-ben sövényházi vagyona eladására kényszerült. Az új tulajdonos Purgly György lett.

A Neuhold család téglabélyegeit a 21–27. képen mutatjuk be.

A településen sok évszámmal jelölt téglát találtunk. Ezek egy része nyilvánvalóan „import” téglá, Győrből kerültek ide (28–34. kép), de egy tekintélyes hányaduk helyben készült, a közelben sehol máshonnan nem ismert típusú számokkal (35–48. kép).

1. ábra: Győrsövényház tégláégetője az I. katonai felmérés térképén

2. ábra: A tégláégető helye ma

A Purgly család

A Purgly család Bajorországból származott. Tagjai a 18. század vége felé jöttek be Győrbe, de rövid idő alatt Moson, Arad és Torontál vármegyékben is letelepedtek. Arad vármegyében Józás és Józás hely községekben voltak birtokosok, erre a két falura Purgly János és Purgly György 1820-ban I. Ferenc királytól adományt és címeres nemeslevelet nyert a jósási előnévvel. A nemességet 1821-ben egyidejűleg mind a négy említett vármegyében kihirdették.

A sövényházi birtokossá vált, 1781-es születésű Purgly György, 1843-ban hunyt el. Felesége, Skarky Erzsébet négy esztendő múlva, 1847-ben távozott az élők sorából. Kúriájuk a mai napig áll (3. ábra). Gyermekeik közül ketten érték meg a felnőttkort, az 1816-ban született Purgly Sámuel és a nála hét évvel fiatalabb Purgly Sándor. A forrásokban apja halála után Sámuel tűnik fel sövényházi birtokosként, de van adatunk arra, hogy egy darabig Sándor is szerepet vállalt az itteni ügyekben: egy 1846. február 23-i anyakönyvi bejegyzés szerint ő, Győr megye akkori táblabírája volt a keresztszüldője Pajor János házatlan zsellér és Thuroczy Terca Sándor nevű fiának. Ugyanakkor hamarosan elkerült innen: gyermekei az akkor Veszprém megyéhez tartozó, Balatonhoz közeli Lepsényben, illetve a Lepsényhez tartozó Kőkútpusztán születtek az 1850-es években, akik közül Sándor 1896-ban országgyűlési képviselő lett az enyingi kerületben, a kormányzó Szabadelvű Párt színeiben. A Purgly család legismertebb tagja egyébként Purgly Magdolna, aki 1901-ben Horthy Miklóshoz, Magyarország 1920 és 1944 közötti kormányzójához ment hozzá feleségül. Ő a familia Arad megyei ágából származott. Purgly Sámuel 1860-ban hunyt el. Ekkor özvegye, illetve fiai – György, majd annak 1878-as elhunytát követően Mihály – kezébe került az irányítás. A két másik, még élő fiútestvér közül az enesei kúriát Purgly Ödön, míg a bőny-örkénypusztai uradalmat Purgly Zsigmond örökölte. A Purgly család téglabélyegei (P. György, P. Sámuel és P. Mihály) jól nyomon követhetők a településen (49–52. kép). A sövényházi birtokot az 1910-es években a fakereskedőként ismert Laendler Aladár szerezte meg.

3. ábra: Az egykori Purgly-kúria 2016 januárjában

A Ris, Klucky és Fricke família

4. ábra: Fricke György arcképe

A Neuholdok 1843-ban távoztak Sövényháztól, amikor Neuhold Ernst nagybátyja, Neuhold Károly is eladta birtokrészét, amit Ris Antal pozsonyi patikus, valamint Győr vármegye főorvosának két fia, Balogh Kornél és Balogh Kálmán vett meg. Utóbb, az 1848–49-es szabadságharc után a Baloghok eltűntek a falu életéből, és így előbb Ris Antal lánya, az egyébként Bécsben született Ris Aurélia (férjzett nevén Klucky Józsefné), majd 1887-es halála után az ő lánya, Aranka és annak férje, a Hannover környékéről származott Fricke György (4. ábra) lett a birtokos.⁴ Nekik egy fiuk és két lányuk született: Aranka és Ilona Ausztria–Magyarország Galícia tartományába – a mai Lengyelországba – ment férjhez, a sövényházi birtokot így Emil örökölte meg apja 1904-es és anyja 1911-es halálát követően. Fricke Emil 1939-ben hunyt el, tőle Valér fia vette át a stafétabotot, aki 1935 és 1944 között országgyűlési képviselő volt a kormányzó párt színeiben. A kúriájuk korabeli fényképét az 5. ábrán tesszük közzé.

5. ábra: A Fricke család kúriája a 19–20. század fordulóján

A téglabélyegadatok azt sugallják, hogy ebben a 3. fázisban a téglavető jelentősége nagyon lecsökkent. Úgy tűnik egyszerűbb volt megvásárolni a környékbeli téglagyárakból a szükséges téglamennyiséget, mint újraindítani a tégláégetést. Így kerülhettek Sövényházra Győrből a Brantner Testvérek, Lébényből Zichy Henrik, Wenckheim és Sina, Mosonmagyaróvárról Ungár Jakab és Steuer Ágost, Csornáról a Herceg Esterházy és Kokas Ferenc, Bedről Schwarz Ignác, Pannonhalmáról Paskesz Samu téglagyárainak a termékei (53–67. kép).

Mindenképpen szót kell ejteni a GK jelű téglákról, melyeket nagy mennyiségben és formagazdagságban Fehértón találtuk, de néhány darab Sövényházra is elkerült. Az eddigi tudásunk alapján a GK monogram Golk Károly győri téglagyáros (majd özvegye) monogramja, akik 1831 és 1846 között voltak a győri városi tégláégető bérlői. Több vagonnyi ilyen jelű téglát (68–78. kép) láttunk a településen, ami felveti annak az esélyét, hogy helyben, Fehértón égethették, a helyi tégláégetőben (v.ö. 1. ábra). A Golk család és a fehértői tégláégetés kapcsolatára eddig nem találtunk utalást, mint ahogy más GK monogramú helyi téglagyárosra sem.

Természetesen egy sor, a jelen pillanatban ismeretlen jelűnek bizonyuló téglák is előkerült. Ezek egy részét a környező falvakban is megtaláltuk; néhányuk jelentésére fény derülhet az adott település téglabélyegeinek majdani vizsgálatokor (79–88. kép).

A tégláégető bezárása

Egyelőre nincsenek pontos információk arról, hogy a sövényházi tégláégető meddig működött. Egy FG és egy LA monogramos téglák (89–90. kép) esetleg arra utalhat, hogy Fricke György és Laender Aladár birtokszerzése után, a 19. század végén és az 1900-as években még készíthettek itt téglát. (A falu jelenleg élő legidősebb, az 1930-as évek elején született tősgyökeres lakói ugyanakkor már nem emlékeznek téglagyártásra.) A név azonban fennmaradt: a hely ugyan bokrokkal, fákkal benőtt, elhanyagolt területté vált, de a határt ismerők ma is téglagödörnek hívják.

Felhasznált irodalom:

- Kádár Zsófia (2011): A jezsuiták letelepedése és kollégiumalapítása. In: In labore fructis. (szerk.: Nemes Gábor és Vajk Ádám) - Jubileumi tanulmányok Győregyházmegye történetéből, Győri Egyházmegyei Levéltár, Győr, p. 209–234.
- Rupp Jakab (1870): Magyarország helyrajzi története, fő tekintettel az egyházi intézetekre - MTA Történelmi Bizottsága, Pest, I/2. p. 431.
- Sáry István (1976): A Rákóczi-szabadságharc Győr-Sopron megyei eseményei – Megyei Tanács V.B., Győr, p. 9–10.
- Gecsényi Lajos (1978): Győr megye gazdasági-társadalmi helyzetének néhány kérdése a XVII–XVIII. század fordulóján. In: Arabona, A győri Xantus János Múzeum évkönyve 19-20 (1977-1978) (szerk. Dávid Lajos), Győr, p. 386.
- Virág Zsolt (2007): Magyar kastélylexikon (9), Győr-Moson-Sopron megye kastélyai és kúriái, Fo-Rom Invest, Budapest, p. 105–107.

⁴ v.ö. Hancz Gábor (2014), 1. lábjegyzet.

1. kép: D' Jezsuita jel és évszám, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

2. kép: D' Jezsuita jel és évszám, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

3. kép: D' Jezsuita jel, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

4. kép: D' Jezsuita jel, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

5. kép: D' Jezsuita jel, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

6. kép: D' Jezsuita jel, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

7. kép: D' Jezsuita jel, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

8. kép: D' IHS: szív és Jézus 3 szöge = Jezsuita jelképek, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

9. kép: D' IHS: szív és Jézus 3 szöge = Jezsuita jelképek, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

10. kép: D' IHS: szív és Jézus 3 szöge = Jezsuita jelképek, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

11. kép: D' 16A81 felirat = ismeretlen, a jezsuita jelekkel együtt került elő, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

12. kép: D' PZ 1676 felirat = Paulus Zichy, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

13. kép: D' PZ 1676 felirat = Paulus Zichy, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

14. kép: D' CFZEI 1778 felirat = Comes Franciscus Zichy Episcopus lauriensis, LH: Tárnokréti, leg. & coll. Herczig B.

15. kép: D' CI felirat = Civitas lauriensis, LH: Fehérrő, leg. & coll. Herczig B.

16. kép: D' CI felirat = Civitas lauriensis, LH: Fehérrő, leg. & coll. Herczig B.

17. kép: D' CI felirat = Civitas lauriensis, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

18. kép: D' A betű = Altenburg, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

19. kép: D' A betű = Altenburg, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

20. kép: D' C betű = Capuccini, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

21. kép: D' 17 IDN 77 = Neuhold János, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

22. kép: D' 17 IDN 77 = Neuhold János, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

23. kép: D' 17 IDN 77 = Neuhold János, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

24. kép: D' 17 IDN 77 = Neuhold János, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

25. kép: D' INDS felirat = Neuhold Sándor, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

26. kép: D' INDS felirat = Neuhold Sándor, LH: Fehértó, leg. & coll. Herczig B.

27. kép: D' INDS felirat = Neuhold Sándor, LH: Györsövényház, Hugotpuszta leg. & coll. Herczig B.

28. kép: D' 1753 felirat = a gyártás éve, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

29. kép: D' 1796 felirat = a gyártás éve, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

30. kép: D' 1798 felirat = a gyártás éve, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

31. kép: D' 1800 felirat = a gyártás éve, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

32. kép: D' 1800 felirat = a gyártás éve, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

33. kép: D' mikro 1846 felirat = a gyártás éve, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

34. kép: D' 1886 felirat = a gyártás éve, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

35. kép: D' 1782 felirat = a gyártás éve, LH: Fehértó, leg. & coll. Herczig B.

36. kép: D' 1782 felirat = a gyártás éve, LH: Györsövényház, Hugotpuszta, leg. & coll. Herczig B.

37. kép: D' 1786 felirat = a gyártás éve, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

38. kép: D' 1788 felirat = a gyártás éve, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

39. kép: D' 1790 felirat = a gyártás éve, LH: Fehértó, leg. & coll. Herczig B.

40. kép: D' 1790 felirat = a gyártás éve, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

41. kép: D' 1790 felirat = a gyártás éve, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

42. kép: D' 1793 felirat = a gyártás éve, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

43. kép: D' 1793 felirat = a gyártás éve, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

44. kép: D' 1793 felirat = a gyártás éve, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

45. kép: D' 1794 felirat = a gyártás éve, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

46. kép: D' 1794 felirat = a gyártás éve, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

47. kép: D' 1806 felirat = a gyártás éve, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

48. kép: D' 1823 felirat = a gyártás éve, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

49. kép: D' 18PG41 felirat = Purgly György, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

50. kép: D' 18PG41 felirat = Purgly György, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

51. kép: D' 18PS47 és korona = Purgly Sámuel, LH: Fehértó, leg. & coll. Herczig B.

52. kép: D' tükrös PM felirat = Purgly Mihály, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

53. kép: M' B betű = Brantner, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

54. kép: M' B betű = Brantner, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

55. kép: D' GZP(T)H1840 felirat = Gróf Zichy Henrik, LH: Tárnokréti, leg. & coll. Herczig B.

56. kép: D' W betű = Wenckheim, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

57. kép: D' BS felirat = Báro Sina, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

58. kép: MD' LI felirat = Ungár Jakab (Jacob), LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

59. kép: M' S betű = Steuer Ágost, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

60. kép: MD' HE és korona = Herceg Esterházy, LH: Tárnokréti, leg. & coll. Herczig B.

61. kép: M' HE és korona = Herceg Esterházy, LH: Fehérró, leg. & coll. Herczig B.

62. kép: M' E és korona = Esterházy, LH: Tárnokréti, leg. & coll. Herczig B.

63. kép: MD' K betű = Kokas, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

64. kép: MD' S betű = Schwarz, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

65. kép: D' PS felirat = Paskesz Samu, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

66. kép: M' PS felirat = Paskesz Samu, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

67. kép: MD' PS felirat = Paskesz Samu, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

68. kép: D' GK felirat = talán Golk Károly, LH: Fehérró, leg. & coll. Herczig B.

69. kép: D' GK felirat = talán Golk Károly, LH: Fehérró, leg. & coll. Herczig B.

70. kép: D' GK felirat = talán Golk Károly, LH: Fehérró, leg. & coll. Herczig B.

71. kép: D' GK felirat = talán Golk Károly, LH: Fehérró, leg. & coll. Herczig B.

72. kép: D' GK felirat = talán Golk Károly, LH: Fehérró, leg. & coll. Herczig B.

73. kép: D' GK felirat = talán Golk Károly, LH: Fehérrő, leg. & coll. Herczig B.

74. kép: D' GK felirat = talán Golk Károly, LH: Fehérrő, leg. & coll. Herczig B.

75. kép: D' GK felirat = talán Golk Károly, LH: Fehérrő, leg. & coll. Herczig B.

76. kép: D' GK felirat = talán Golk Károly, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

77. kép: D' GK1838 felirat = talán Golk Károly, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

78. kép: D' GK1846 felirat = talán Golk Károly, LH: Fehérrő, leg. & coll. Herczig B.

79. kép: D' túkrős SJ felirat = ismeretlen, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

80. kép: M' túkrős HF felirat = ismeretlen, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

81. kép: D' H1848 felirat = ismeretlen, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

82. kép: D' NI felirat = ismeretlen, LH: Bezi, leg. & coll. Herczig B.

83. kép: D' CV1865 és kereszt = ismeretlen, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

84. kép: D' BI1862 felirat = ismeretlen, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

85. kép: D' KF felirat = ismeretlen, LH: Fehérrő, leg. & coll. Herczig B.

86. kép: D' KI felirat = ismeretlen, LH: Bezi, leg. & coll. Herczig B.

87. kép: D' 1848KH felirat = ismeretlen, LH: Fehérrő, leg. & coll. Herczig B.

88. kép: D' 1848KH felirat = ismeretlen, LH: Fehérrő, leg. & coll. Herczig B.

89. kép: D' FG felirat = talán Fricke György, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.

90. kép: D' LA ligatúra = Laendler Aladár, LH: Györsövényház, leg. & coll. Herczig B.